

Sivistysvaliokunnan vapaa-ajanjaosto

30.4.2021

Vapaa-ajanjaoston lausunto kunnanhallitukselle

Kerava-Sipoo Monitoimihalli -hanke

Vapaa-ajanjaosto pitää hallihanketta tärkeänä ja esittää hankkeessa etenemistä seuraavin perusteluin:

Yleisurheilun olemattomat talviharjoitteluolosuhteet Sipoossa ja alueellisesti

Sipoon lähtökohtana on yleisurheilupainotteisuus. Hallin vaikutusalueella toimivat yleisurheiluun keskittyneet urheiluseurat, mukaan lukien Sibbo-Vargarna rf, ovat menestyneet viimeaikoina erittäin hyvin. **Harjoittelua kaikilla kilpatasoilla kuitenkin haittaa talviajan harjoitteluun sopivien tilojen puute.**

Keski-Uudellamaalla on tällä hetkellä vain heikosti yleisurheilun talviharjoitteluun soveltuvia sisäliikuntahalleja. Yleisurheilun talviharjoittelun suorituspaikkoja ovat koulujen liikuntasalit sekä jää- ja muiden hallien yhteydessä olevat juoksuuorat. Näitä liikuntapaikkoja ei ole suunniteltu yleisurheilua varten: juoksuuoria lukuun ottamatta piikkareilla juokseminen ei ole mahdollista eikä etenäkään heittolajien harjoittelupaikkoja ole ollenkaan.

Jalkapallo- ja jäähallien yhteydessä olevien juoksuuorien ongelma on alhainen lämpötila. Lisäksi juoksuuoria ja koulujen liikuntasalien kapasiteettia käyttävät liikuntayhdistykset eri lajeissa, ja tästä johtuen harjoitusvuorojen saatavuus on haaste usealla paikkakunnalla.

Liikuntamyylly Helsingin Myllypurossa on Uudellamaalla ainoa liikuntapaikka, jossa yleisurheilun kaikkien lajien lajikohtainen harjoittelu on mahdollista. Liikuntamyyllyn haasteena on vapaan kapasiteetin puute. Pajulahti-hallia Nastolassa hyödynnetään ajoittain. Osalle seuroista Pajulahti on Liikuntamyyllyä kauempana, ja myös siellä on haastetta kapasiteetin saatavuuden suhteen.

Ennen kaikkea yleisurheilussa halli mahdollistaisi **ryhmäkokojen ja lajikirjon kasvattamisen ja sitä kautta kasvua liikunnan harrastamisessa.**

Sipoolaisen yleisurheilun harrastamisen näkökulmasta hallin sijainti Keravalla ei ole ongelma. Sen sijaan **tilapula rajoittaa harrastajien määrää ja kehittymismahdollisuuksia kilpaurheilussa.**

Sivistysvaliokunnan vapaa-ajanjaosto

30.4.2021

Palloilulajien krooninen tilapula

Monet sisäpaloilulajit kärsivät jatkuvasti salipulasta. Tämä koskee sekä salibandyä että koripalloa, mutta myös futsalia, käsipalloa ja pienempiä palloilulajeja. Vaikka Sipoossa hallitilanne mm. salibandyn ja koripallon osalta on tällä hetkellä kohtuullisen hyvä, **on palloilulajien tilatarve kasvamassa kunnan asukasluvun kasvaessa.**

Täysimittainen jalkapallohalli

Nikkilässä sijaitsee Lival SC jalkapallohalli, joka on Sibbo-Vargarna rf:n omistama ja kooltaan 8 vs 8 peleihin sopiva ylipainehalli. Näin ollen 16-vuotiaille ja vanhemmille (11 vs 11 -pelit) sisäharjoittelu-/pelitilaa on haettava esim. Vantaalta, jossa vuoroja on rajatusti saatavilla ja/tai ne ovat hyvin arvokkaita. Kerava-Sipoo hallin täysimittainen jalkapallohalli **mahdollistaisi ajanmukaisen talviharjoittelun myös sipoolaisille vanhemmille juniori-ikäluokille ja aikuisille.**

Hallihanke, joka mahdollistaa usean lajin samanaikaisen harjoittelun

Selvitystyön alkuvaiheissa Monitoimihallin arvioitiin palvelevan etenkin jalkapallon ja yleisurheilun talviharjoittelua. Hankesuunnittelun edetessä myös muita palloilulajeja on noussut varteenotettaviksi tilankäyttäjiksi, ja hallin alustava toteutussuunnitelma mahdollistaakin monilajisen käytön ilman, että minkään lajin tarvitsee joustaa lajinsa olosuhdevaatimuksista.

Ikäihmiset liikkeelle

Sitran väestöselvitys 2040 (Sitran taustaraportti kesäkuulta 2020) väestöennusteen mukaan Sipoossa on vuonna 2030 asukkaita 23 865 ja vuonna 2040 asukkaita on 25 874. Kunnan oma tavoitesuunnite vuodelle 2030 on reilusti isompi – 28 373.

Vuoteen 2040 mennessä 0-14 vuotiaiden määrä pysyy Sitran ennusteen mukaan Sipoossa lähes nykyisissä luvuissa (2019: 3 869, vuonna 2040: 3 676). Sipoon tavoitesuunnitteen mukaan 0-15-vuotiaiden määrä olisi vuonna 2030 reilusti suurempi - noin 5 400.

Sitran ennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä Sipoossa lähes kaksinkertaistuu (2019: 3 729, 2040: 6 938). Sipoon oma tavoitesuunnite on ikääntymisen osalta hieman maltillisempi siten, että vuonna 2030 senioreita (65v ja vanhempia) olisi kunnassa noin 5 664. Vaikka työuria saataisiinkin pidennettyä on väistämätöntä se, että asukkaiden, joilla on paljon vapaa-aikaa, määrä kunnassa kasvaa.

Olemassaolevat Sipoon sivistys- ja vapaa-aikakeskukset sekä koulujen tilat ja Monitoimihalli mahdollistavat vapaa-ajantoiminnot nykyisessä laajuudessa, mutta lähes poikkeuksessa tilat on mitoitettu koulujen päiväaikaan sijoittuvaan

Sivistysvaliokunnan vapaa-ajanjaosto

30.4.2021

tarpeeseen eikä niissä ole mahdollisuuksia tarjota tiloja "ulkopuoliselle" vapaa-ajan käytölle klo 9-14 välillä.

Vaikka Kerava-Sipoo hallihankkeen tavoitteena onkin toimia ennen kaikkea lasten ja nuorten harjoitteluolosuhteena, **palvelee hanke myös kasvavaa ikääntyvien kansalaisten joukkoa juurikin sen vuoksi, että hallissa on vapaata tilaa saatavilla myös päiväaikaan.** Väestön ikääntyminen on kuntien yhteinen haaste. Näin ollen **kysyntä päiväajan harrastusolosuhteille tulee olemaan merkittävää** etenkin niillä paikkakunnilla – kuten Sipoossa - joissa lasten ja nuorten määrä ei merkittävästi laske, tai se laskee vähän (Kerava).

Sijainti ja talous

Keskeinen sijainti Keinukallion alueella tuo synergiahyötyjä ja korkeampia käyttöasteita verrattuna tilanteeseen, että yksittäisiä tiloja rakennettaisiin eri sijainteihin. **Suuri kokonaisuus mahdollistaa paremmin tasapainoisen käyttötalouden,** kun hallikompleksi pystyy tarjoamaan monen eri lajin harjoitusvuoroja ja volyymit kertyvät näin ollen useammasta lähteestä.

Suhteellisen moni sipoolainen kulkee harrastuksiinsa tällä hetkellä omalla tai vanhempien autolla. Ajomatka Keinukallioon on Nikkilästä noin 10min ja Söderkullasta vajaa 20min. Julkisen liikenteen kehittyessä hallin tavoitettavuus myös julkisilla bussivuoroilla paranee.

Sipoon kunnan osuuden mukainen päiväkäytön vuosittainen kustannus (noin 90 000€) kohdistuisi pitkälti Liikuntapalvelujen käyttötalouteen, mikä on huomioitava tulevaisuuden talousarvioissa.

Monipuolinen puite kouluille ja päiväkodeille

Laaja ja monipuolinen olosuhde mahdollistaa isompienkin yksiköiden yhteiset liikuntapäivät, koululiikuntaan liittyvät tapahtumat ja muut kokoontumiset.

Sipoon kunnan päiväkäyttötunnit mahdollistavat koulujen ja päiväkotien liikunnallisten ja motoristen taitojen ja eri pallopelien monipuolisen harjoittelun kaikille sipoolaiskouluille ilmaiseksi. Käyttö edellyttää kouluilta tällöin vain kuljetuskustannusten kattamisen. Niille yksiköille, joille HSL-yhteys on mahdollinen ja järkevä, on kulkeminen julkisessa liikenteessä maksutonta.

Hallikokonaisuus, vieressä olevat ulkoilumahdollisuudet sekä halliin suunniteltu kokous/luokkatila mahdollistavat koko koulupäivän pitämisen hallilla ilman, että koko koulupäivän on "oltava" ainoastaan liikuntaa, vaan hallille voidaan mennä esim. kahden luokan kanssa, jolloin luokkatilan käytössä vuorotellaan.

Hallin rakentaminen ei ole edellytys opetussuunnitelman mukaisen liikunnanopetuksen toteutumiseen Sipoossa.

Sivistysvaliokunnan vapaa-ajanjaosto

30.4.2021

Kerava-Sipoo Monitoimihalli täyttää olosuhdetarvetta, jota Sipoollla ei yksin ole mahdollista toteuttaa hyvin pitkän aikaan, jos koskaan. Halli toisi merkittävän lisäarvon sipoolaisille tarjolla olevaan liikuntapaikkatarjontaan.

Yllä mainituin perusteluin vapaa-ajanjaosto kannattaa hallihanketta sekä halliyhtiön perustamista hankkeen eteenpäin viemiseksi.